

ЛЕКЦІЯ 14 (32) ВАЖЛИВІСТЬ ВОСКРЕСІННЯ

Ми починаємо новий розділ. І в цьому розділі я хотів би обговорити, що ми можемо як апологети, християни сказати про воскресіння Ісуса Христа. Ми бачимо з Писання, зокрема з того, що каже апостол Павло, що воскресіння – це наріжний камінь християнської віри. Справді, якщо немає воскресіння, історичного факту фізичного воскресіння Ісуса Христа, то і про християнську віру немає сенсу й говорити, бо все дивиться вперед, очікуючи на воскресіння. Християнство буквально збудовано на цьому факті, що є життя після смерті і буде зустріч з Богом, і слід приготуватися до цієї зустрічі з Богом, і християнство каже про минуле без Бога, каже про жертву Христа за наші гріхи. Говорить про смерть Христа і Його воскресіння. І апостол Павло каже. Що це свідчення того, що Бог колись буде судити світ у призначений Ним день. І християнство дивиться на воскресіння Христа в минулому, і кожен християнин очікує свого воскресіння в майбутньому. І тому воскресіння не те, що не можливо переоцінити, просто немає християнства без воскресіння Ісуса Христа. Тому то факт воскресіння піддають великому сумніву, десь його висміюють, десь по-різному його намагаються висвітлити, пояснити цю подію. І водночас апостол Павло писав у своєму посланні для юдеїв це спокуса, сварка, це те, що їх ділить, і вони через це сперечаються, юдеям це важко прийняти, а для гелленів це безум – воскресіння Ісуса Христа. Чому так? Ми маємо розуміти, що християнство почало ширитися в певні культури. Так само у людей був певний світогляд, певні погляди. Є провалля між гелленами та юдеями, але ось вчення християнства про воскресіння неприйнятним і для юдеїв, і гелленів. Чому? З одного боку серед юдеїв, більшість з них, в крайньому разі, зокрема фарисеї, які дотримувалися того, що Писання каже про воскресіння. Пам'ятаєте воскресіння Лазаря, коли його воскресів Ісус. І юдаїзмі є чітка відповідь, що, справді, воскреснуть в останній день. І чому ж для них все ж таки це згіршення. Спокуса – воскресіння Ісуса Христа? На мою думку тут слід сказати наступне, що фарисеї та юдаїзм приймав воскресіння, але це буде воскресіння всіх вірних, всіх праведних наприкінці історії, коли буде День Господній. Коли прийде Месія і відновить царство євреїв, Який покарає всіх супротивників євреїв, і Який воцариться, і тоді всі праведники воскреснуть. І вони вірили у воскресіння, але воскресіння всіх разом. Тому для них важко було прийняти, що хтось воскресає самотою, зокрема, що Христос воскрес окремо, то чому ж інші тоді не воскресли? І хоча в їхнім віруванні і було місце для воскресіння, але не було місця для воскресіння однієї особи за довго до воскресіння всієї решти. Тому то десь для юдеїв це воскресіння стало, справді, спокусою, приводом для сварок, думок, сперечань. А для гелленів з іншого боку, так само було важко прийняти воскресіння особи, конкретної Людини, Яка ходила по землі, Ісуса з Назарету, Назаретянина. І хоча Він стверджував, що Він Бог, але важко

прийняти воскресіння тілесне. І от ми бачимо відголоски у багатьох посланнях, що було чимало спроб грецьким розумом прийняти воскресіння, але не тілесне воскресіння. І тут слід кілька слів сказати про це. Бо для гелленів світ було поділено на дві складові видимої реальності: на світ речей і світ ідей. І ось душа належала світові ідей, сфері духу; тіло ж – матеріяльному світу, світові речей. І десь тіло розглядалось як в'язниця для душі. Тому питання спасіння аж ніяк не було пов'язано з воскресінням. Спасіння саме тоді, коли душа вивільнюється від тіла, коли чистий дух повертається до духовної сфери і немає нічого нечистого. Коли йшла мова про те, що дух знову став в'язнем тіла для гелленів це було безумством. Це було незрозумілим твердженням, як дух захотів повернутися в тіло. В чому ж тоді перемога? Це був якийсь черговий цикл кари, а не перемоги. Тому для юдеїв це була одна причина, для гелленів інша причина. Але ми ось бачимо, що де почала ширитися звістка про воскресіння Ісуса Христа, цю новину було зустрінuto вороже, бо дуже важко прийняти її. Бо в розумі людей були певні твердині, певний погляд і твердження, що їм було складно переступити. Але і в наш час, я хотів би сказати, переважає ці два напрями: або Ісус Христос не воскрес тілесно, а воскрес як ідея, або як примара, або одне вчення стало жити. А з іншої сторони ми бачимо, що сила людей, які пропонують якийсь досвід, але водночас вони заперечують, що не може бути життя, що не може бути ось такої окремої воскреслої Особи. Так, можливо, може бути нирвана, можливо, може бути поєднання з якоюсь загальною свідомістю, але окремі особи не воскресають. Також ми бачимо ідею про те, що і матеріялістичного погляду, його розуміння, оцієї групи світоглядів, які кажуть, що нічого духовного немає, і що спасіння можливо тільки в плані ідеї. Тому Ісус Христос так, жив, як, наприклад, Володимир Ілліч Ленін, Він жив в ученні, в ідеях, поглядах, діло Його живе, але Він Сам по Собі не може воскреснути, бо неможливо ось ці всі хімічні елементи зібрати назад і оживити оце тіло, а душі в атеїстичному розуміння просто немає. Тому нам доводиться відповідати на ці питання: «Чи можливе воскресіння?», а «Чи було воскресіння Ісуса Христа?». І якщо для християнства це дуже важливе твердження, то тут нам слід пояснити, чому ми дотримуємося того факту й того погляду, що воскресіння Ісуса Христа – це факт, який непорушний. Я хочу трохи спинитися на тому, які теорії існують проти воскресіння Ісуса Христа. Кожну з них ми розглянемо. Ми також розглянемо твердження християнства, на чому ґрунтується наша не тільки негативна, але й позитивна апологетика. Ми пам'ятаємо, як почалося служіння Ісуса Христа. Воно почалося чудесним образом, через чудо, зокрема Еммануїла, через Його втілення, як ми кажемо, через непорочне зачаття, Дух Святий дав життя. І кінець Його життєвого шляху через інше чудо: Він помер на хресті, але Він і чудово воскрес. І справді, для християн важливо розуміти, що якщо ми погоджуємося з тим, що Христос не воскрес тілесно, можливо, під тиском якихось неправдивих аргументів, але людина,

можливо, не знаючи правильної відповіді, погоджується з тим, що, справді, можливо і не воскрес. Можливо, не все так, як я прочитав у Біблії. але тоді слід заперечувати і Його непорочне зачаття, відкидати його втілення. Тому що це таке ж чудо, що каже про те, що Він прийшов із метафізичного світу, був момент, коли Його життя з'явилося тут, на землі. І по розп'ятті Христа поховали, і на третій день, як каже Біблія Він піднявся з могили в тілі, щоб більше ніколи не вмерти. Тобто, Він не постав у новому тілі. Це було нове прославлене тіло, яке він обіцяв кожному, хто чує Його, слухається Його і йде за Ним. Писання буквально говорить, що Він первісток серед померлих. І він назвав усіх християн братами, які мають одного Небесного Отця, як і Він. Іншими словами, Він став як один із нас, людей, щоб і люди стали як Він. Його Небесний Отець, Бог-Отець, нині став нашим Отцем ось у такому глибокому сенсі назавжди. І таким чином Своїм воскресінням Ісус Христос переміг смерть, смерть, що панувала над людством постійно – страх смерти був отим жалом, цією владою, цією силою. А тепер, коли смерть невадна над людством, тобто гріх і смерть втратили владу над людиною. І ось Він переміг смерть, гріх, щоб увірувавши в нього, ми могли б не боятися більше смерти. І ось християнство каже, що Христос випереджає всіх первістків у воскресінні, тобто тих, хто так само воскреснуть як і Він. Він – перший, Він пройшов цю дорогу, Він указав, Він засвідчив, подав докази, іншими словами. Що варто жити, варто упокорюватися, десь щось втрачати, але заради цього майбутнього життя. Євангелісти приділяють цьому чималій обсяг інформації, ніж будь чому іншому. Всі чотири євангелісти в один голос кажуть про воскресіння Ісуса Христа. І водночас ми бачимо не тільки в Євангеліях, але і в Діях у першому розділі, як я вже згадував увесь 15 розділ Першого послання до Коринтян кажуть про воскресіння Ісуса Христа. І можливо, кілька ремарок цієї важливості. До факту воскресіння треба ставитися доволі уважно і в жодному випадку не відкидати його, пильно дослідивши. По-перше, якщо ми відкидаємо воскресіння Христа, тоді ми повинні ставити і чимало пророцтв Старого і Нового Заповітів. Річ у тім, що Псалом 15 каже про воскресіння, і Сам Ісус Христос говорив про те, що Він воскресне. І якщо ми заперечуємо воскресіння Христа, як факт, тоді ми повинні ставити під сумнів і слова Ісуса Христа, і слова Писання, але так ми можемо зайти доволі далеко. Водночас ми можемо сказати, що воскресіння Ісуса Христа показує Його Божественність. Бо все, що Він говорив про Себе, Він підписався під кожним словом. Інакше кажучи Бог-Отець схвалив викупне діло Христа, утвердив учення Христа, і справді – це правда. Тож, якщо ми слідуємо твердженню Христа, що Ісус Христос воскрес, то до чого це приводить у наших поглядах, в наших позиціях. По-перше, я б сказав. Що якщо я приймаю факт воскресіння Ісуса Христа, тоді Христос живий, от Він справді нині живий. Як Він Сам казав, що Він Духом Святим присутній із нами, і водночас Він живе, Він живе, Він є життя після смерти.

Інша думка, що проповідь Євангелія – не марна праця, не марно витрачений час. А факт воскресіння Христа виводить проповідь Євангелія реально на найвищу рівень рейтингу важливості діл, які можна чинити на землі. Тобто, проповідь Євангелія стає найголовнішим ділом на землі – побудови Церкви Ісуса Христа на землі. А чому? Тому, що життя на землі тимчасове, вона коротка, вона не має тієї ціни чи вартості з погляду тої ціни, яку матиме вічне життя з погляду вічності. Тож наймудріше, найправильніше з того, що може робити людина на землі – це, коли ми самі набули вічність, говорити іншим людям про вічність.

Третя думка тут, з якою я хочу поділитися – це те, що віра не марна і не даремна. Іншими словами, те, що ви дотримуетесь певного погляду на протипагу загально визнаним поглядам, або ви дотримуетесь якогось певного світогляду, і, можливо, це важко для вас, бо всі мас-медіа намагаються вас спрямувати у зворотній бік, відкинути те, що ми, християни, визнаємо. Можливо, ви терпите якісь незручності та бідуєте через вашу чесність, відкритість, правоту. Ви стаєте джерелом світла, а темрява не любить світла, адже діти темряви не люблять дітей світла. Але водночас слід розуміти, що ці труднощі, ці утиски, переслідування не марні, бо є воскресіння. Ми житимемо. І людина, яка твердо стоїть на факті, що Ісус Христос воскрес, вона розуміє, що не каже неправди, на ошукує людей заради якоїсь користі, гріх і смерть переможені. Справді, коли ми говоримо, а не даємо якихось неправдивих надій, як буває часом безнадійно хворій людині кажуть – все добре, до весілля загоїться, ми добре розуміємо, що гріх і смерть настільки серйозна хвороба, що до весілля не загоїться. Але ми кажемо, що є нагла смерть, і її не уникнути. Але у нас є вічне життя, наша надія ґрунтується на факті воскресіння Ісуса Христа. І я хочу сказати, що коли я кажу про зовнішність, то я розумію, що я воскресну так, як воскрес Христос тілесно. Це не буде воскресіння як безтілесного духа, десь будемо на хмарах сидіти і співати пісень завжди. Ні, це буде новий світ, це, можливо, буде нова фізика, але ми бачимо, що Ісуса Христа можна було доторкнутися, Він їв, Він сидів, ходив, розмовляв. Його можна було бачити, хоч Він міг бути і невидимий. І так само і ми воскресемо, так само і я воскресну. І це буде, справді, новий світ, чудовий світ. Біблія обіцяє, що не буде ні болю, ні страждань, ні сліз. Пропозицій вельми багато. Як сказав свого часу Тім Хелер, що так багато запропоновано, що не мудро просто так відмахнутися, не розібравшись із спасінням Ісуса Христа. Тому нам слід справді задуматися, глибше торкнутися цього питання, розглянути його і побачити, чи є якісь факти, що приводять мене до сумніву, чому і де, можливо, я можу знайти відповіді.

По-перше, ми почнемо з того, що ми торкнемося трьох фактів із життя Ісуса Христа. Я хотів би озвучити їх коротко, і ми розглянемо їх глибше. По-перше, ми бачимо, що Христос – це історична фігура, тобто, Людина, що жила дві тисячі років

тому. Це не міф, не легенда, це історично реальна Особа. Це перший факт, з яким нам слід рахуватися, ми подивимося, чому ми можемо це стверджувати.

Другий факт – що Його було розіп'ято на хресті і Він помер. І справді, ми можемо сперечатися щодо того, які причини призвели до цього. Хоча в рамках біблійного джерела ми підходимо до нього як до джерела достовірної інформації, зваживши навіть в юридичному плані, ми бачимо, чому Христос помер. Але навіть, коли ми не беремо це до уваги, все одно смерть – це історичний факт. Ми знаходимо це не тільки у біблійних джерелах про Його смерть, зокрема смерть на хресті.

І, по-третє, що ми можемо сказати, що по трьох днях після поховання домовину було знайдено порожньою. Це також історичний факт, про який ми можемо говорити. Ось від цього ми можемо з вами відштовхнутися. І ось з цього моменту християни стверджують, що Ісус Христос воскрес із мертвих. Тобто, історична Особа, Яку убили на хресті, було розіп'ято і Вона померла, домовина, а на третій день вона була порожня. Також ми можемо якісь інші непрямі моменти розглядати. Але відштовхнемося від цих трьох пунктів і подивимось, як ми можемо підтвердити історичний фактор, на що вони впливають, і який висновок ми можемо зробити з цих тверджень.